

Inicijativa za REKOM
Initiative for REKOM
Иницијатива за РЕКОМ
Nisma për KOMRA
Pobuda za REKOM

Koalicija za REKOM preuzima brigu za izradu regionalnog popisa žrtava u vezi s ratovima devedesetih na području bivše Jugoslavije

Na devetom zasjedanju, 15. prosinca 2019. godine u Zagrebu, Skupština Koalicije za REKOM donijela je odluku o restrukturiranju Inicijative za REKOM, kojom je Statut REKOM-a, usuglašen zajedničkim radom izaslanika predsjednika Hrvatske, Srbije, dva člana Predsjedništva BiH, Crne Gore, Kosova i Makedonije te eksperata Koalicije za REKOM 2014. godine, prestao važiti i simbolizira političku volju lidera postjugoslavenskih zemalja da zajednički osnuju Regionalnu komisiju za utvrđivanje činjenica o ratnim zločinima i žrtvama ratova devedesetih godina na području nekadašnje Jugoslavije (REKOM). Imajući u vidu da u postojećoj političkoj konstelaciji u Hrvatskoj nema podrške za osnivanje REKOM-a, da pomirenje i osnivanje REKOM-a više nisu prioriteti politike bošnjačkog i hrvatskog člana Predsjedništva BiH, da Republika Srpska ne prihvaća presude Haškog suda kao osnovu za utvrđivanje činjenica o žrtvama i da Slovenija smatra da u toj zemlji nema ratnih žrtava te nema osnove da sudjeluje u popisu ratnih žrtava, Koalicija za REKOM je spremna preuzeti brigu za izradu poimeničnog popisa žrtava ratova devedesetih na području nekadašnje Jugoslavije.

Koalicija za REKOM je postigla značajne rezultate u dokumentiranju ratnih žrtava i mjesta zatočenja: Documenta je utvrdila identitet i okolnosti smrti najmanje 7000 žrtava u ratu na području Hrvatske; FHP je dodatno utvrdio identitet i uzrok smrti još 1100 ratnih žrtava na području Hrvatske (državljana Srbije i Crne Gore); Fond za humanitarno pravo i Fond za humanitarno pravo Kosovo su iz više izvora registrirali 13.500 žrtava u vezi s ratom na Kosovu. Do danas su istraživači ove dvije organizacije provjerili identitet i okolnosti smrti najmanje 8.000 žrtava, a u tijeku su dodatno istraživanje i provjera podataka o okolnostima smrti/nestanka oko 5500 žrtava u periodu od 1. 1. 1999. do 31. 12. 2000. godine; Istraživačko – dokumentacioni centar (IDC) je prikupio podatke o 96.000 žrtava u ratu na području BiH,

koje je uz podršku FHP-a, 2012. godine, objavio u 4 toma; Udruženje za tranzicijsku pravdu, odgovornost i sjećanje u BiH (TJAR) i Centar za demokratiju i tranzicionu pravdu (CDTJ) do kraja 2019. godine dokumentirali su preko 1000 mjesta zatočenja na području BiH, u kojima je u vrijeme rata više od 100.000 civila bilo zatočeno i izloženo nehumanom postupanju.

I neke druge organizacije civilnog društva, Hrvatski Helsinški odbor za ljudska prava (2001.), Udruženje porodica zarobljenih i nestalih u opštini Zvornik, Udruženje „Izvor” i Udruženje bivših logoraša iz Prijedora, kao i druga udruženja obitelji žrtava, značajan su izvor podataka o žrtvama.

Imamo u vidu da su sudska vijeća Haškog suda van svake sumnje utvrdila identitet i odgovornu formaciju za smrt najmanje 14.000 žrtava ratnih zločina, a sudska vijeća u domaćim suđenjima identitet oko 2000 žrtava ratnih zločina.

Obaveza za izradu poimeničnog popisa žrtava

Koalicija za REKOM smatra da su odbijanjem da zajednički formiraju međudržavnu komisiju (REKOM), lideri i vlade postjugoslavenskih zemalja napravili još jednu povijesnu i političku grešku. Koalicija za REKOM na to odgovara – od poimeničnog popisa žrtava se ne smije odustati. Ona preuzima brigu i odgovornost da se taj posao završi do kraja. Skupština Koalicije za REKOM se obvezala:

- 1) da se dokumentiranje ratnih zločina i žrtava intenzivira povećanjem timova istraživača i analitičara, uključivanjem akademskih institucija u istraživački rad, dogradnjom postojećih baza podataka i jačanjem javne pažnje za perspektivu žrtava;
- 2) da ojača mrežu pomirenja i tranzicijske pravde u periodu 2020.–2023. godine uključivanjem u aktivnosti najmanje 100 organizacija u lokalnim zajednicama, i
- 3) da pruža stručnu podršku organizacijama mladih u suprotstavljanju netočnom prikazivanju sudskih i povijesno utvrđenih činjenica i proizvodnji „nacionalnih istina”.

Skupština Koalicije za REKOM

Zagreb, 15.12.2019.